

समुद्रमभिसंस्था मथीमः सोमजं जलं । पीत्वा च सहिताः सर्वे प्रस्थिताः कामरूपिणः ।
विष्णुरेवाग्रणीस्तेषां भविष्यति महाबलः । दिवश्च वसुधाञ्चैव भोक्त्यामः सह शत्रुभिः ।
समूलपत्रशाखाश्च सपुष्पाः सफलाग्निनः । सर्वग्रहांश्च गृह्णोमो वसुधां बहुधातले ।
उद्धृत्य गिरिपादेभ्यो गन्धमादनसानुजान् । प्रभास्य वचनं दैत्या मन्दरस्थे प्रकम्पने ।
समुद्धर्तुं प्रधावन्तः कम्पयन्ति स्म मेदिनीं । निश्चयेन महावीर्या बाहुभिः परिणहिभिः ।
न श्रेकुस्ते समुद्धर्तुं शैलेन्द्र दनुवंशजाः । निपेतुर्जानुभिर्घृष्टा विपुले पर्वतान्तरे ।
समाधायात्मनात्मानं तपसा दग्धकिल्बिषाः । पितामहं प्रपद्यन्ति शिरोभिः कामरूपिणः ।
तेषां मनोऽभिलषितं ब्रह्मा सर्वत्रगो वशी । ज्ञात्वा बह्विधैर्वाक्यैर्याजहारे सरस्वतीं ।
अशरीरां शरीरस्थः परया वर्णसम्पदा । सर्वलोकपतिर्ब्रह्मा लोकानां हितकाम्यथा ।
आदित्यैर्वसुमिश्रैव रुद्रैश्च समरुद्रणैः । देवैर्यज्ञैः सगन्धर्वैः किन्नरैश्च प्रगाधिभिः ।
समेत्य सहितैः सर्वैरुद्धर्तुं शक्यते गिरिः । अमृतार्थे महतेजा धातुभिः समरञ्जितः ।
सुरासुरगणाः सर्वे समुत्पास्य महागिरिं । हस्तारूढाः प्रपश्यन्ति वीरुधो हि नवं रथं ।
एतच्छ्रुत्वा तु वचनं सर्वेषामन्तिके तदा । दैतेया बाहुबलिना मनोभिर्वाग्भिरेव च ।
विक्रीडभूता बह्वधा बभूवुर्लवणाम्भसः । यत्र पुष्करविन्यस्तं सहितैर्देवदानवैः ।
सुरासुरगणाः सर्वे सहिता लवणाम्भसः । मन्दरं पुष्करं कृत्वा नेत्रं वासुकिमेव च ।
समाः सहस्रं मथितं जलमोषधिभिः सह । क्षीरभूतं समायोगादमृतं समपद्यत ।
तज्जहुरसुराः पूर्वमाक्रान्ता लोभमन्युना । तदा पश्चाज्जहृर्देवाः कामतेजावलान्विताः ।
धन्वन्तरिस्तथा मद्यं श्रीर्देवो कौस्तुभो मणिः । शशाङ्को विमलश्चापि समुत्तस्युः समन्ततः ।
उच्चैःश्रवा हयो रम्यः पीयूषं तदनन्तरं । पश्चाद्देवास्तदा पातुमुद्यता राजसब्रुवन् ।
न च केचित्पिवन्त्यन्ये दैत्या नैव च दानवाः । चिच्छेदाय हरिः संख्ये राहोश्चक्रेण कं मृधे ।
अभियुक्तं पितृगणैर्मुनिभिश्च सनातनैः । तदिन्द्रहस्तादमृतं जहार पृथिवी स्वयं ।
जगामान्तर्गता देवी ब्रह्मवाक्यप्रचोदिता ।
इति श्रीमहाभारते खिलेषु हरिवंशे भविष्यपर्वणि पौष्करे विंशत्यधिकद्विंशतोऽध्यायः ॥ २२० ॥
॥ जनमेजय उवाच ॥ निहते दैत्यसंघाते विष्णोश्चातिपराक्रमे । दैतेया दानवेयाश्च किमिच्छन्ति पराक्रमात् ।
॥ वैशम्पायन उवाच ॥ दानवा राज्यमिच्छन्ति पराक्रम्य महाबलाः । तप इच्छन्ति सहिता देवाः सत्यपराक्रमाः ।
॥ जनमेजय उवाच ॥ कथं कालस्य महतो हिरण्यकशिपुस्तदा । यजते ब्रह्मणः क्षेत्रे प्राप्तैश्चर्यैः स कामदः ।
॥ वैशम्पायन उवाच ॥ यजेद्ब्रह्मसुवर्णेन राजसूयेन पार्थिवः । क्रतुना दानवश्रेष्ठो वसुधायां महाबलः ।
गङ्गायमुनयोर्भक्ष्ये यदभूद्विपुलं तपः । समेयुस्तत्र सहिता यजमाने महासुरे ।
ब्राह्मणा वेदविदासो महाव्रतपरायणाः । यतयश्चापरे सिद्धा योगधर्मेण भारत ।
मुनयो वाल्मिकिश्चाश्च नानाधर्मेण शोषिताः । बहवो हि दिजा मुख्या नित्यं धर्मपरायणाः ।